

Bibliografia prac Profesor Ewy Nowickiej (opracowała Barbara Bossak-Herbst)

2012

- Świat człowieka – świat kultury: systematyczny wykład problemów antropologii kulturowej*, wyd. 7 zmienione i poszerzone, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Cultural diversity in action. Small and large, old and new nations*, w: Ewa Nowicka (red.), *The Politics of Culture: Perspectives of Stateless Nationalities/Ethnic Groups*, Warszawa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, s. 9–28.
- Miejsce i tożsamość wśród współczesnych Arumunów*, w: Ewa Nowicka, Aleksandra Bilewicz (red.), *Pamięć utraconych ojczyzn*, Warszawa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, s. 13–32.
- Nierozwiązane kwestie w twórczości Clifforda Geertza*, w: Adam Szafranski (red.), *Geertz. Dziełactwo – interpretacje – dylematy*, Lublin, Wydawnictwo Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, s. 15–30.
- Walka o przetrwanie. Tożsamość etniczna wśród Arumunów XXI wieku*, w: Ewa Nowicka, Michał Kowalski (red.), *Problemy etniczne współczesnej Europy*, Kraków, Nomos, s. 115–132.
- wraz z Aleksandrą Bilewicz, *Posłowie*, w: tychże (red.), *Pamięć utraconych ojczyzn*, Warszawa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, s. 248–252.
- wraz z Aleksandrą Bilewicz, *Wprowadzenie*, w: tychże (red.), *Pamięć utraconych ojczyzn*, Warszawa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, s. 7–12.
- wraz z Michałem Kowalskim, *Wprowadzenie*, w: tychże (red.), *Problemy etniczne współczesnej Europy*, Kraków, Nomos, s. 7–12.
- (red.), *The Politics of Culture: Perspectives of Stateless Nationalities/Ethnic Groups*, Warszawa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- wraz z Aleksandrą Bilewicz (red.), *Pamięć utraconych ojczyzn*, Warszawa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- wraz z Michałem Kowalskim (red.), *Problemy etniczne współczesnej Europy*, Kraków, Nomos.

2011

- Nasz język rozumieją Aniołowie. Arumuni we współczesnym świecie*, Kraków, Nomos.
- O rasizmie raz jeszcze. Nasze myślenie o ludziach jak o zwierzętach*, w: Adriana Mica, Paweł Juszczenko (red.), *Ludzie i nie-ludzie. Perspektywa socjologiczno-antropologiczna*, Pszczółki, Wydawnictwo Orbis Exterior, s. 189–211.
- Obcy wśród nas. Afrykanie w Polsce*, w: *Polska po 20 latach wolności*, Marta Bucholc i in. (red.), Warszawa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, s. 422–439.
- Pasterze w mieście. Rola miasta w konstrukcji tożsamości bałkańskich Arumunów*, w: *Metropolie mniejszości, mniejszości w metropoliach*, Bohdan Jałowiecki, Elżbieta Sekuła (red.), Warszawa, Scholar, s. 111–138.

- Polskość niejedno ma imię. Polacy za wschodnią granicą państwa polskiego*, w: Małgorzata Głowacka-Grajper, Robert Wyszynski (red.), *Inteligencja Polska na Wschodzie. Teraźniejszość i Perspektywy*, Warszawa, Wydawnictwo ProLog, s. 34–53.
- Romowie i kontrola społeczna. Co zrobić z Romami?*, w: Jarosław Utrat-Milecki (red.), *Prawo i ład społeczny. Integralnokulturowa analiza racjonalności. Artykuły i szkice*, Warszawa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, s. 237–266.
- Szkoła, rodzina i dzieci romskie*, w: Barbara Weigl, Małgorzata Różycka (red.), *Romowie 2011. Życie na pograniczu*, Warszawa, Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej, s. 89–109.
- Wprowadzenie. Problemy do badania i problemy badane, czyli o cudzoziemcach w Polsce raz jeszcze*, w: Ewa Nowicka (red.), *Blaski i cienie imigracji. Problemy cudzoziemców w Polsce*, Warszawa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, s. 7–22.
- Związki żywe i zaskakujące. Europejscy Romowie i społeczeństwo Nepalu*, w: Piotr Borek (red.), *Zapomniani sąsiedzi. Studia o Romach w Polsce i w Europie*, Kraków, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, s. 10–26.
- (red.), *Blaski i cienie imigracji. Problemy cudzoziemców w Polsce*, Warszawa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.

2009

- Badacz i badany w relacjach polsko-romskich. Wątpliwości etyczne*, w: Piotr Borek (red.), *O Romach w Polsce i w Europie. Tożsamość, historia, kultura, edukacja*, Kraków, Collegium Columbinum, s. 10–23.
- Co my robimy tym ludziom? Wpływ trekkingu w Himalajach na społeczeństwo Nepalu*, w: Dorota Rancew-Sikora (red.), *Podróż i miejsce w perspektywie antropologicznej*, Gdańsk, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, s. 29–45.
- Corlu Mari czyli o tradycji arumuńskiej i jej użytkowaniu w budowaniu więzi*, w: Dorota Rancew-Sikora, Grażyna Woroniecka, Cezary Obracht-Prondzyński (red.), *Kreacje i Nostalgie. Antropologiczne spojrzenie na tradycje w nowoczesnych kontekstach*, Gdańsk, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, s. 35–53.
- Dylematy pracy antropologa we współczesnym świecie*, w: Jadwiga Królikowska (red.), *Integralnokulturowe badanie kontaktu kulturowego. Wybrane problemy społeczne i prawne*, Warszawa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, s. 17–32.
- Kara w perspektywie antropologii społecznej*, w: Jarosław Utrat-Milecki (red.), *Kara w nauce i kulturze*, Warszawa, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, s. 129–137.
- Kulturowa odmiennosc w działaniu. Narody duże i małe, stare i młode*, w: Ewa Nowicka (red.), *Kulturowa odmiennosc w działaniu. Kultury i narody bez państwa*, Kraków, Nomos, s. 9–22.
- Szkoła i tożsamość: oświata Romów jako problem społeczny*, „Dialog Pheniben”, nr 12, s. 5–8.
- Wojna jako element opowieści biograficznej greckich repatriantów z Polski*, w: Andrzej Szpociński (red.), *Pamięć zbiorowa jako czynnik integracji i źródło konfliktów*, Warszawa, Scholar, s. 73–124.
- wraz z Małgorzatą Głowacką-Grajper, *Słowo wstępne*, w: tychże (red.), *Świat człowieka – świat kultury. Antologia tekstów klasycznej antropologii*, wyd. 2, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, s. 9–67.
- wraz z Małgorzatą Głowacką-Grajper (red.), *Świat człowieka – świat kultury. Antologia tekstów klasycznej antropologii*, wyd. 2, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.
- (red.), *Kulturowa odmiennosc w działaniu. Kultury i narody bez państwa*, Kraków, Nomos.

2008

- Hermes, Odyszeusz i greckie powroty do ojczyzny*, Kraków, Nomos.
- Identity of Greek repatriates from Poland. Return home or new migration?*, w: Ewa Nowicka, Homa Firouzbakhch (red.), *Homecoming. An Anthropology of Return Migrations*, Kraków, Nomos, s. 59–78.

- Introduction. The study of return migrations*, w: tychże (red.), *Homecoming. An Anthropology of Return Migrations*, Kraków, Nomos, s. 9–20.
- Powroty Greków do ojczyzny*, w: Elżbieta Zakrzewska-Manterys, Wojciech Pawlik (red.), *O społeczeństwie, moralności i nauce*, Warszawa, Instytut Stosowanych Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego, s. 19–38.
- Powrót do domu czy emigracja? Co się dzieje z tożsamością?*, w: Marian Kempny, Grażyna Woroniecka, Paweł Załęcki (red.), *Tożsamość i przynależność. O współczesnych przemianach identyfikacji kulturowych w Polsce i w Europie*, Toruń, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, s. 17–39.
- Tradycja i nowoczesność. Przekaz kulturowy a system oświaty we współczesnej Mongolii*, w: Maria Szmaja (red.), *Etniczność: o przemianach społeczeństw narodowych*, Kraków, Nomos.
- Tradycyjna kultura romska – kapitał czy obciążenie?*, w: Tadeusz Paleczny, Joanna Talewicz-Kwiatkowska (red.), *Tożsamość kulturowa Romów w procesach globalizacji*, Kraków, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, s. 33–42.
- wraz z Homą Firouzbakch (red.), *Homecoming. An Anthropology of Return Migrations*, Kraków, Nomos.

2007

- Czy prawdziwych Indian już nie ma?*, w: praca zbiorowa, *Pióropusze i krawaty. Od zbrojnego oporu po współpracę z ONZ – Indianie w walce o swoje prawa*, Wielichowo, Tipi, s. 81–86.
- Konflikt społeczny czy konflikt kultur? Romowie we współczesnej Polsce*, w: Krystyna Skarżyńska, Urszula Jakubowska, Jacek Wasilewski (red.), *Konflikty międzygrupowe. Przejawy, źródła i metody rozwiązywania*, Warszawa, Academica, Wydawnictwo Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej, s. 207–229.
- Migracje powrotne jako przedmiot badań*, „Przegląd Polonijny”, nr 33, z. 2, s. 75–92.
- Odmienność kulturowa jako wartość? Wymiar etniczny społeczeństwa polskiego*, w: Andrzej Kojder (red.), *Jedna Polska? Dawne i nowe zróżnicowania społeczne*, Kraków, Wydawnictwo PAN, s. 481–507.
- Podwójna tożsamość. Dzieci małżeństw mieszanych*, w: Irena Borowik, Katarzyna Leszczyńska (red.), *Wokół tożsamości: teorie, wymiary, ekspresje*, Kraków, Nomos, s. 104–119.
- Romowie i świat współczesny*, w: Piotr Borek (red.), *Romowie w Polsce i Europie. Historia, prawo, kultura*, Kraków, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, s. 124–148.
- Stara i nowa kaszubskość. Kaszubskość jako etniczność i jako regionalizm*, w: Cezary Obracht-Prondziński (red.), *Kim są Kaszubi? Nowe tendencje w badaniach społecznych*, Gdańsk, Instytut Kaszubski, s. 83–102.
- Zawsze osobno – zawsze razem. Społeczne aspekty sposobu mieszkania Romów w Polsce*, w: Grażyna Woroniecka (red.), *Co znaczy mieszkać. Szkice antropologiczne*, Warszawa, Trio, s. 235–249.
- wraz z Małgorzatą Głowacką-Grajper, *Słowo wstępne*, w: tychże (red.), *Świat człowieka – świat kultury. Antologia tekstów klasycznej antropologii*, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, s. 9–67.
- wraz z Małgorzatą Głowacką-Grajper, *Wprowadzenie. Co nas dzieli i co nas łączy: spojrzenie antropologa*, w: tychże (red.), *Jak się dzielimy i co nas łączy? Przemiany wartości i więzi we współczesnym społeczeństwie polskim*, Kraków, Nomos, s. 7–19.
- wraz ze Sławomirem Łodzińskim, *Zmieniający się stosunek Polaków do obcych: czy w stronę otwartego świata?*, w: Ireneusz Krzemiński, Jacek Raciborski (red.), *Oswajanie wielkiej zmiany. Instytut Socjologii UW o polskiej transformacji*, Warszawa, Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii PAN, s. 445–464.
- wraz z Małgorzatą Głowacką-Grajper (red.), *Jak się dzielimy i co nas łączy? Przemiany wartości i więzi we współczesnym społeczeństwie polskim*, Kraków, Nomos.
- wraz z Małgorzatą Głowacką-Grajper (red.), *Świat człowieka – świat kultury. Antologia tekstów klasycznej antropologii*, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.

2006

- Świat człowieka – świat kultury: systematyczny wykład problemów antropologii kulturowej, wyd. 6 zmienione i poszerzone, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Dwa oblicza ksenofobii w Polsce, w: Michael Minkenberg, Dagmar Sucker, Agnieszka Wenninger (red.), *Prawicowy radykalizm i ksenofobia w Polsce i w Niemczech. Nacjonalne i europejskie perspektywy*, Bonn, Informationszentrum Sozialwissenschaften, s. 192–200.
- Identity and socio-cultural capital: duality of transnational people in Poland*, „Ethnic and Racial Studies”, t. 29, nr 6, s. 1072–1087.
- Identity dilemmas and identity strategies of children of transnational marriages in Poland*, w: Barbara Waldis, Reginald Byron (red.), *Migration and Marriage Heterogamy and Homogamy in a Changing World*, Münster, Lit Verlag, s. 61–84.
- Obłęskiego wspólnoty wyobrażone, „Sprawy Narodowościowe”, t. 29, s. 109–121.
- Polskość niejedno ma imię. Kto jest Polakiem?, „Kwartalnik Polonicum”, t. 1, s. 4–12.
- Przyjaźń jako narzędzie pracy antropologa. Wątpliwości etyczne, w: Krystyna Zamiara (red.), *Etyczne aspekty badań społecznych*, Poznań, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Adama Mickiewicza, s. 191–211.
- wraz z Teresą Halik i Wojciechem Połeciem, *Dziecko wietnamskie w polskiej szkole. Zmiana kulturowa i strategie przekazu kultury rodzimej w zbiorowości Wietnamczyków w Polsce*, Warszawa, Wydawnictwo ProLog.
- wraz ze Sławomirem Łodzińskim, *Uczniowie wietnamscy w oczach nauczycieli szkół podstawowych*, w: tychże (red.), *Kulturowe wymiary imigracji do Polski. Studia socjologiczne*, Warszawa, Wydawnictwo ProLog, s. 253–278.
- wraz ze Sławomirem Łodzińskim, *Wprowadzenie*, w: tychże (red.), *Kulturowe wymiary imigracji do Polski. Studia socjologiczne*, Warszawa, Wydawnictwo ProLog, s. 7–23.
- wraz z Izabelą Osińską, *Wspólnota sytuacji i odmienność korzeni? Muzułmańscy imigranci w Polsce*, w: Ewa Nowicka, Sławomir Łodziński, *Kulturowe wymiary imigracji do Polski. Studia socjologiczne*, Warszawa, Wydawnictwo ProLog, s. 146–176.
- wraz z Łukaszem Ostrowskim, *Zwei Gesichter der Fremddenfeindlichkeit in Polen*, w: Michael Minkenberg, Dagmar Sucker, Agnieszka Wenninger (red.), *Radikale Rechte und Fremdenfeindlichkeit in Deutschland und Polen. Nationale und europäische Perspektiven*, Bonn, Informationszentrum Sozialwissenschaften, s. 200–217.
- wraz ze Sławomirem Łodzińskim (red.), *Kulturowe wymiary imigracji do Polski. Studia socjologiczne*, Warszawa, Wydawnictwo ProLog.

2005

- Antropologiczne badania amerykańskie w Polsce (Ameryka Północna)*, w: Andrzej Dembicz, Zbigniew Lewicki (red.), *Polskie badania nad Amerykami*, Warszawa, Centrum Studiów Latinoamerykańskich, s. 93–102.
- Identity, Adaptation, Integration: Africans in Warsaw*, w: Krystyna Slany (red.), *International Migration. A Multidimensional Analysis*, Kraków, AGH, University of Science and Technology Press, s. 265–289.
- Nauka Marii Ossowskiej a współczesna antropologia*, „Etyka”, t. 38, s. 55–74.
- Romowie: pierwsi Europejczycy*, w: Ewa Nowicka, Barbara Cieślińska (red.), *Wędrowcy i migranci. Pomiędzy marginalizacją a integracją*, Kraków, Nomos, s. 39–51.
- Rozdroże tożsamościowe. Dylematy potomków małżeństw narodowo mieszanych*, „Kultura Współczesna”, t. 3, s. 115–130.
- Szansa czy zagrożenie. Uczeń cudzoziemiec w szkole polskiej*, w: Jerzy Nikitorowicz, Dorota Misiejuk, Mirosław Sobocki (red.), *Region, tożsamość, edukacja*, Białystok, Trans Humana, s. 66–82.
- Szkoła jako miejsce kontaktu kulturowego: uczniowie cudzoziemscy w warszawskich liceach*, w: Adam Koseski, Andrzej Stawarz (red.), *Przestrzeń dialogu międzykulturowego we współczesnych miastach polskich*, Warszawa, Wyższa Szkoła Humanistyczna im. Gieysztor i Muzeum Niepodległości, s. 91–104.

- Uczniowie-cudzoziemcy w polskiej szkole. Warszawska młodzież licealna*, w: Jan Zamojski (red.), *Kobiety i młodzież w migracjach*, Warszawa, Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk i Mazowiecka Wyższa Szkoła Humanistyczno-Pedagogiczna w Łowiczu, Neriton, s. 361–378.
- Wprowadzenie: wędrowanie i migracje*, w: Ewa Nowicka, Barbara Cieślińska (red.), *Wędrowcy i migranci. Pomiędzy marginalizacją a integracją*, Kraków, Nomos, s. 7–15.
- wraz z Wojciechem Połeciem, *Sukces w szkole czy wbrew szkole. Dzieci romskie i wietnamskie w oczach nauczycieli polskich*, „Etnografia Polska”, t. 49, z. 1–2, s. 31–56.
- wraz z Barbarą Cieślińską (red.), *Wędrowcy i migranci. Pomiędzy marginalizacją a integracją*, Kraków, Nomos.

2004

- Adaptacja, asymilacja i izolacja Wietnamczyków w Warszawie*, w: Agnieszka Borowiak, Piotr Szarota (red.), *Tolerancja i wielokulturowość*, Warszawa, Academica, s. 127–147.
- Egzotyczni goście: Wietnamczycy w Polsce*, w: Krzysztof Gorlach, Marian Niezgodą, Zygmunt Serega (red.), *Władza, naród, tożsamość. Studia dedykowane prof. Hieronimowi Kubiakowi*, Kraków, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, s. 149–160.
- Etniczność w procesie przemian*, „Przegląd Polonijny”, t. 3, s. 9–16.
- Marginalizacja czy adaptacja? Współczesna sytuacja Romów w krajach Europy Środkowo-Wschodniej*, „Przegląd Polonijny”, t. 4, s. 7–20.
- Refleksje kaszubskie. Wiąż etniczna/regionalna wśród współczesnych Kaszubów*, w: Irena Borowik, Henryk Hoffmann (red.), *Światopogląd: między transcendencją a codziennością*, Kraków, Nomos, s. 276–290.
- Wierszyna. Antropologiczny opis czy antropologiczna wizja*, „Przegląd Polonijny”, t. 1, s. 5–27.
- wraz z Marianem Kempnym, *Przedmowa*, w: tychże (red.), *Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej – kontynuacje*, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, s. 9–23.
- wraz z Marianem Kempnym (red.), *Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej Kontynuacje*, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Rokicki Jarosław, 2004, Kolor, pochodzenie, kultura: rasa i grupa etniczna w społeczeństwie Stanów Zjednoczonych Ameryki*, Kraków, Universitas, recenzja, „Lud”, t. 88, s. 313–317.

2003

- Romowie o sobie i dla siebie: nowe wyzwania i perspektywy*, w: Ewa Nowicka (red.), *Romowie o sobie i dla siebie: nowe problemy i nowe działania w pięciu krajach Europy Środkowo-Wschodniej*, Warszawa, Instytut Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego, s. 9–28.
- Romowie w Polsce. Tradycja i nowoczesność w oczach liderów*, w: Ewa Nowicka (red.), *Romowie o sobie i dla siebie: nowe problemy i nowe działania w pięciu krajach Europy Środkowo-Wschodniej*, Warszawa, Instytut Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego, s. 29–58.
- wraz z Małgorzatą Głowacką-Grajper, *Polskość zastygła. Spojrzenie antropologa na Wierszynę*, w: tychże (red.), *Wierszyna z bliska i z oddali. Obrazy polskiej wsi na Syberii*, Kraków, Nomos, s. 33–70.
- wraz z Małgorzatą Głowacką-Grajper, *Posłowie*, w: tychże (red.), *Wierszyna z bliska i z oddali. Obrazy polskiej wsi na Syberii*, Kraków, Nomos, s. 249–258.
- wraz z Małgorzatą Głowacką-Grajper, *Teoretyczne inspiracje i praktyka badawcza*, w: tychże (red.), *Wierszyna z bliska i z oddali. Obrazy polskiej wsi na Syberii*, Kraków, Nomos, s. 13–32.
- wraz z Małgorzatą Głowacką-Grajper, *Wprowadzenie. Wierszyna jako pole badań*, w: tychże (red.), *Wierszyna z bliska i z oddali. Obrazy polskiej wsi na Syberii*, Kraków, Nomos, s. 9–12.
- wraz z Marianem Kempnym, *Elementy teorii antropologicznej – wprowadzenie*, w: tychże (red.) *Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej*, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, s. 7–16.
- wraz ze Sławomirem Łodzińskim, „Otwarte drzwi”. *Opinie i postawy mieszkańców Polski wobec cudzoziemców w świetle badania „Polacy i inni”*, w: Jan Zamojski (red.), *Upadek imperiów i rozwój migracji. Migracje i społeczeństwo*, Warszawa, Neriton, s. 111–140.

wraz ze Sławomirem Łodzińskim, *Zmiana czy stabilność? Polacy wobec siebie i innych w latach 90. XX wieku*, w: Wojciech Burszta, Jacek Serwański (red.), *Migracje – Europa – Polska*, Poznań, Zakład Badań Narodowościowych PAN, Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarskich Uniwersytetu Adama Mickiewicza, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Adama Mickiewicza, s. 125–138.

wraz z Pawłem Trzcińskim, *Wspólnota narodowa i religijna wśród rdzennych mieszkańców Syberii*, w: Aleksander Posern-Zieliński (red.), *Etniczność a religia*, Poznań, Wydawnictwo Poznańskie. (red.), *Romowie o sobie i dla siebie: nowe problemy i nowe działania w pięciu krajach Europy Środkowo-Wschodniej*, Warszawa, Instytut Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego.

wraz z Małgorzatą Głowacką-Grajper (red.), *Wierszyna z bliska i z oddali. Obrazy polskiej wsi na Syberii*, Kraków, Nomos.

wraz z Marianem Kempnym (red.), *Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej*, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.

2002

wraz z Teresą Halik, *Wietnamczycy w Polsce. Integracja czy izolacja?*, Warszawa, Uniwersytet Warszawski, Wydział Neofilologii, Instytut Orientalistyczny.

2001

Opozycja swój–obcy w przekonaniach Polaków. Dynamika zjawiska, w: Jan Białocerkiewicz (red.), *Wschodnia granica RP zewnętrzną granicą Unii Europejskiej*, Kętrzyn, Centrum Szkolenia Straży Granicznej, CSSG, s. 121–131.

Rom jako swój i obcy. Zbiorowość Romów w świadomości społeczności wiejskiej, w: Aleksandra Jasińska-Kania (red.), *Trudne sąsiedztwa. Z socjologii konfliktów narodowościowych*, Warszawa, Scholar, s. 201–220.

wraz ze Sławomirem Łodzińskim, *U progu otwartego świata: Poczucie polskości i nastawienie Polaków wobec cudzoziemców w latach 1988–98*, Kraków, Nomos.

2000

Dystans wobec Rosjan w społeczeństwie polskim, w: Michał Bohun, Janusz Goćkowski (red.), *Zagadnienia rosyjskie. Myślenie o Rosji: oglądy i obrazy spraw rosyjskich*, Kraków, Wydawnictwo i Drukarnia „Secesja”, s. 87–96.

Posłowie. Naród i narody na Syberii, w: Ewa Nowicka (red.), *Wielka Syberia Małych Narodów*, Kraków, Nomos, s. 187–194.

Swój i obcy wśród współczesnych Buriatów, w: Ewa Nowicka (red.), *Wielka Syberia Małych Narodów*, Kraków, Nomos, s. 43–68.

Świat człowieka – świat kultury: systematyczny wykład problemów antropologii kulturowej, wyd. 5, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.

wraz z Łukaszem Smyrskim i Pawłem Trzcińskim, *Wprowadzenie. Odrodzenie czy narodziny?*, w: Ewa Nowicka (red.), *Wielka Syberia Małych Narodów*, Kraków, Nomos, s. 7–20.

wraz z Robertem Wyszyńskim i Iwoną Kabzińską, *Polacy czy cudzoziemcy? Polacy za wschodnią granicą*, Kraków, Nomos.

(red.), *Wielka Syberia Małych Narodów*, Kraków, Nomos.

1999

U nas dole i niedole: sytuacja Romów w Polsce, Kraków, Nomos.

Długie trwanie narodu: sens polskości w dziesięć lat później, „Przegląd Socjologiczny”, t. 48, z. 2, s. 111–125.

Ojczyzna. Naród. Ewolucja. Sens więzi narodowej w badaniach antropologicznych, w: Ewa Nowicka, Mirosław Chałubiński (red.), *Idee a urzędanie świata społecznego. Księga jubileuszowa dla Jerzego Szackiego: zbiór rozpraw*, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, s. 223–232.

wraz z Mirosławem Chałubińskim (red.), *Idee a zarządzanie świata społecznego. Księga jubileuszowa dla Jerzego Szackiego: zbiór rozpraw*, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.

1998

Świat człowieka – świat kultury: systematyczny wykład problemów antropologii kulturowej, wyd. 4, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.

Biedni w pałacu – bogaci w chatynce: o biedzie i bogactwie Romów w Polsce, „Res Publica Nowa”, nr 4, s. 43–47

Jak być Polakiem, „Więź”, nr 11, s. 49–60.

Polacy wobec obcych: badanie struktury przekonań, „Przegląd Polonijny”, z. 3, s. 47–61.

Swoj i obcy wśród współczesnych Buriatów, „Kultura i Społeczeństwo”, nr 3, s. 125–137.

wraz z Haliną Grzymałą-Moszczyńska, *Goście i gospodarze: problem adaptacji kulturowej w obozach dla uchodźców oraz otaczających je społeczności lokalnych*, Kraków, Nomos.

(red.), *Religia a obcość*, Kraków, Nomos.

1997

Świat człowieka – świat kultury: systematyczny wykład problemów antropologii kulturowej, wyd. 3, Łódź, Drukarnia Wydawnictw Naukowych.

Erotyzm i seks w różnych kulturach, „Problemy Rodziny”, nr 1/2, s. 33–37.

Maria Ossowska jako antropolog i badacz kultury, „Kultura i Społeczeństwo”, nr 2, s. 83–88.

Pluralizm kulturowy czy integracja? Polityka oświatowa wobec osiadłych Romów w Polsce, „Lud”, t. 81, s. 93–103.

Bukraba-Rylska Izabella, 1994, Samowiedza kulturowa i artystyczna twórców ludowych, recenzja, „Lud”, t. 81, s. 273–276.

Kaczyński Grzegorz, 1994, Czarny chrześcijaństwo: ze studiów nad ruchami afrochrześcijańskimi, recenzja, „Lud”, t. 81, s. 291–293.

1996

Czy Buriaci są Rosjanami?, „Społeczeństwo Otwarte”, nr 4, s. 14–18.

Obcy etnicznie w świadomości młodzieży szkolnej i studenckiej, w: Ewa Nowicka, Jan Nawrocki (red.), *Inny – obcy – wróg: swoi i obcy w świadomości młodzieży szkolnej i studenckiej*, Warszawa, Oficyna Naukowa.

Polskość w świadomości młodzieży szkolnej i studenckiej, w: Ewa Nowicka, Jan Nawrocki (red.), *Inny – obcy – wróg: swoi i obcy w świadomości młodzieży szkolnej i studenckiej*, Warszawa, Oficyna Naukowa.

Postawy mieszkańców Śląska i centralnej Polski. Tożsamość narodowa i stosunek do obcych w dwóch regionach Polski, w: Ewa Nowicka, Jan Nawrocki (red.), *Inny – obcy – wróg: swoi i obcy w świadomości młodzieży szkolnej i studenckiej*, Warszawa, Oficyna Naukowa.

Wprowadzenie. Poznawanie swojskości i obcości, w: Ewa Nowicka, Jan Nawrocki (red.), *Inny – obcy – wróg: swoi i obcy w świadomości młodzieży szkolnej i studenckiej*, Warszawa, Oficyna Naukowa.

wraz z Przemysławem Szydłakiem, *Swoi i obcy. Granice jawne i ukryte*, w: Ewa Nowicka, Jan Nawrocki (red.), *Inny – obcy – wróg: swoi i obcy w świadomości młodzieży szkolnej i studenckiej*, Warszawa, Oficyna Naukowa.

wraz z Robertem Wyszyńskim, *Lamowie i sekretarze: poziomy więzi społecznej we współczesnej Buriacji*, Warszawa, Wydział Filozofii i Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego.

wraz z Janem Nawrockim (red.), *Inny – obcy – wróg: swoi i obcy w świadomości młodzieży szkolnej i studenckiej*, Warszawa, Oficyna Naukowa.

1995

Antropologia potrzebna, „Społeczeństwo Otwarte”, nr 5, s. 32–35.

Ewangelicyzm a polskość: kryterium wyznaniowe i narodowe w świadomości społeczeństwa polskiego, „Przegląd Polonijny”, z. 2, s. 47–64.

Mniejszość i większość wyznaniowa wobec nauczania religii w szkole, w: *Szkoła czy parafia? Nauka religii w szkole w świetle badań socjologicznych*, Krzysztof Kiciński, Krzysztof Kosela, Wojciech Pawlik (red.), Kraków, Nomos, s. 179–191.

Obcy we wsi, obcy w szkole, „Społeczeństwo Otwarte”, nr 3 s. 35–38.

Rom jako swój i jako obcy: zbiorowość Romów w świadomości społeczności wiejskiej, „Lud”, t. 78, s. 357–375.

Kempny Marian, 1994, *Antropologia bez dogmatów – teoria społeczna bez iluzji*, Warszawa, IFiS PAN, recenzja, „Kultura i Społeczeństwo”, nr 4, s. 173–175.

1994

Mniejszości wyznaniowe wobec religii w szkole, „Społeczeństwo Otwarte”, nr 4, s. 36–41.

Łęcki Krzysztof, 1992, *Świat społeczny Ślązaków. Rekonstrukcja treści świadomości potocznej*, Katowice, Uniwersytet Śląski, recenzja, „Przegląd Polonijny”, z. 2, s. 163–166.

1993

Obraz Polaków. Osobiste doświadczenia z pobytu w Polsce, w: Ewa Nowicka, Sławomir Łodziński (red.), *Gość w dom. Studenci z krajów Trzeciego Świata w Polsce*, (red.) Ewa Nowicka i Sławomir Łodziński, Warszawa, Oficyna Naukowa s. 129–178.

Polskość w świadomości młodzieży szkolnej i studenckiej, „Przegląd Polonijny”, z. 1, s. 37–53.

Wprowadzenie, w: Ewa Nowicka, Sławomir Łodziński (red.), *Gość w dom. Studenci z krajów Trzeciego Świata w Polsce*, Warszawa, Oficyna Naukowa, s. 15–42.

wraz z Magdaleną Majewską, *Obcy u siebie: luteranie warszawscy*, Warszawa, Oficyna Naukowa.
wraz ze Sławomirem Łodzińskim, *Wstęp*, w: Ewa Nowicka, Sławomir Łodziński (red.), *Gość w dom. Studenci z krajów Trzeciego Świata w Polsce*, Warszawa, Oficyna Naukowa, s. 9–14.

wraz ze Sławomirem Łodzińskim, *Zakończenie*, w: tychże (red.), *Gość w dom. Studenci z krajów Trzeciego Świata w Polsce*, Warszawa, Oficyna Naukowa, s. 237–246.

wraz ze Sławomirem Łodzińskim (red.), *Gość w dom. Studenci z krajów Trzeciego Świata w Polsce*, Warszawa, Oficyna Naukowa.

Sadowski Andrzej, 1991, *Społeczne problemy wschodniego pogranicza, Białystok, Dział Wydawnictwa Filii UW*, recenzja, „Kultura i Społeczeństwo”, nr 1, s. 125–127.

1992

Elementy tożsamości społecznej polskiej młodzieży, „Kultura i Społeczeństwo”, nr 4, s. 155–160.

Konferencja „Ameryka indiańska – spotkanie kultur”, „Kultura i Społeczeństwo”, nr 3, s. 139–141.

Kto jest Polakiem. Tożsamość społeczna, „Społeczeństwo Otwarte”, nr 9, s. 17–20.

Oczami Indian Ameryki Północnej, „Problemy”, nr 5, s. 11–19.

Polak-katolik. O związkach polskości z katolicyzmem w społecznej świadomości Polaków, „Nomos”, nr 1, s. 134–155.

W obcych oczach. Polacy wobec innych ras i narodów, „Społeczeństwo Otwarte”, nr 3, s. 15–18.

wraz ze Sławomirem Łodzińskim, *Polacy w cudzych oczach. Doświadczenia zagranicznych studentów w Polsce*, „Kultura i Społeczeństwo”, nr 2, s. 111–120.

(tłum.), Barth Fredrik, *O analitycznej ważności pojęcia transakcja*, w: Marian Kempny, Jacek Szmatka (red.), *Współczesne teorie wymiany społecznej*, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.

1991

Świat człowieka – świat kultury: systematyczny wykład problemów antropologii kulturowej, wyd. 2, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.

Dystans polskich katolików wobec innych wyznań, w: Ewa Nowicka (red.), *Religia a obcość*, Kraków, Nomos, s. 26–55.

Wprowadzenie. *Inny jako obcy*, w: Ewa Nowicka (red.), *Religia a obcość*, Kraków, Nomos, s. 9–25. wraz z Izabellą Rusinową, *Indianie Stanów Zjednoczonych: antologia tekstów źródłowych*, Warszawa, Państwowe Wydawnictwo Naukowe.

(red.), *Religia a obcość*, Kraków, Nomos.

Andrzej Sadowski, 1991, *Narody wielkie i małe. Białorusini w Polsce*, Kraków, IR UJ, recenzja, „Kultura i Społeczeństwo”, nr 1, s. 125–127.

1990

Swojskość i obcość jako kategorie socjologicznej analizy, w: Ewa Nowicka (red.), *Swoi i obcy*, Warszawa, Instytut Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego, s. 5–53.

1989

Etniczność a sytuacja mniejszościowa, „Przegląd Polonijny”, z. 1, s. 43–57.

Indiańskie Odrodzenie, „Literatura na Świecie”, nr 2, s. 197–215.

1988

wraz z Izabellą Rusinową, *Wigwamy, rezerwaty, slumsy: z dziejów Indian w Stanach Zjednoczonych*, Warszawa, Książka i Wiedza.

1987

The ethical content in American Indians' religious movements, „American Studies”, t. 7, 5–24.

Rusinowa Izabella, 1983, *Tom czy Sam. Z dziejów Murzynów w Ameryce Północnej*, Warszawa, Książka i Wiedza, recenzja, „Kultura i Społeczeństwo”, nr 1, s. 302–306.

1984

Słowo wstępne, w: John Bierhorst (red.), *Czerwony łabędź: mity i opowiadania Indian amerykańskich*, tłum. Ludmiła Marjańska, Warszawa, Państwowy Instytut Wydawniczy, s. 39–72.

Sporne problemy w badaniach nad mitem, „Kultura i Społeczeństwo”, nr 3, s. 87–101.

Through American Indian eyes: The image of the White Man and White Culture among North American Indians, „North American Indian Studies”, nr 7, s. 190–203.

1982

Lula Marcin, 1981, *Polonia Brazylijska*, Warszawa, Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, recenzja, „Studia Socjologiczne”, nr 1/2, s. 316–320.

1981

Intertribal solidarity among North-American Indians. A socio-historical study, „Polish Sociological Bulletin”, nr 3/4, s. 75–84.

The typology of black ideologies in the United States, „Polish Sociological Bulletin”, nr 1, s. 59–70.

Kaczyński Grzegorz, *Bunt i religia w Afryce Czarnej. Z badań nad ruchami religijnymi w Zairze*, Wrocław–Warszawa, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, recenzja, „Kultura i Społeczeństwo”, nr 3/4, s. 384–388.

1980

Historia panafrykanizmu a ruchy umysłowe wśród czarnej ludności Stanów Zjednoczonych, „Kultura i Społeczeństwo”, nr 3/4, s. 271–290.

Przyczynek do teorii etnicznych mniejszości, w: Hieronim Kubiak, Andrzej Paluch (red.), *Założenia teorii asymilacji*, Wrocław, Zakład Narodowy im. Ossolińskich.

1979

Afrykanie z wyboru: Afryka w świadomości Murzynów amerykańskich, Warszawa, Państwowe Wydawnictwo Naukowe.

Posern-Zielińska Mirosława, Posern-Zieliński Aleksander 1977, *Indiańskie wierzenia i rytuały*, Wrocław–Warszawa, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, recenzja, „Estudios Latinoamericanos”, t. 5, s. 108–110.

1974

Etnograficzne Seminarium Amerykanistyczne (Poznań 19–20 IV 1974), „Euhemer”, nr 4, s. 178–180.
The Rastafari movement – its genesis and function, „Estudios Latinoamericanos”, t. 2, s. 61–89.
Maria Ossowska, nekrolog, „Kultura”, nr 34, s. 2.

Kroeber Alfred, 1973, *Istota kultury*, Warszawa, PWN, recenzja, „Studia Filozoficzne”, nr 8, s. 167–172.

Kroeber Alfred, 1973, *Istota kultury*, Warszawa, PWN, recenzja, „Kultura”, nr 22, s. 5.

Mauss Marcel, 1974, *Socjologia i antropologia*, tłum. Marcin Król, Krzysztof Pomian, Jerzy Szacki, wstęp Claude Lévi-Strauss, Warszawa, PWN, recenzja, „Kultura”, nr 29, s. 5.

1973

Indianin nie z westernu, w: Andrzej Zajązkowski (red.), *Obrazy świata białych*, Warszawa, Państwowy Instytut Wydawniczy, s. 170–229.

Trudności z poczuciem ładu, „Kultura”, nr 5, s. 8.

Pawluczuk Włodzimierz, 1972, *Światopogląd jednostki w warunkach rozpadu społeczności tradycyjnej*, Warszawa, PWN, recenzja, „Euhemer”, nr 2, s. 97–99.

Steiner Stan, 1968, *The New Indians*, New York–Evanstone–London, Harper and Row Publishers, recenzja, „Etnografia Polska”, t. 17, z. 1, s. 198–204.

1972

Bunt i ucieczka: zderzenie kultur i ruchy społeczne, Warszawa, Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
Geneza melanezyjskich kultów cargo, „Euhemer”, nr 4, s. 27–39.

Pejotyzm – rola religii w społeczno-kulturowych przemianach Indian Ameryki Północnej, „Euhemer”, nr 1, s. 9–21.

Ruchy millenarystyczne Indian Ameryki Północnej, „Euhemer”, nr 3, s. 69–82.

Sprawozdanie z Sympozjum Kultury Indian. Kraków, 21–23 IV 1972 roku, „Euhemer”, nr 4, s. 141–145.

Typologia ruchów społecznych wśród ludów pierwotnych, „Etnografia Polska”, t. 16, z. 1, s. 115–142.
Znaniecki Florian, 1971, *Nauki o kulturze*, Warszawa, PWN, recenzja, „Studia Filozoficzne”, nr 11/12, s. 241–246.

1971

Generalizations on culture-contact movements among North-American Indians and Melanesians, „Polish Sociological Bulletin”, nr 1, s. 76–83.

Shakeryzm – religia Indian Ameryki Północnej, „Euhemer”, nr 4, s. 41–52.

Sprawozdanie z IV Etnograficznego Seminarium Amerykanistycznego (Poznań, 23–25 IV 1971), „Euhemer”, nr 4, s. 187–191.

Christiansen Palle, 1969, *The Melanesian Cargo Cult. Millenarianism as Factor in Cultural Change*, Copenhagen, Akademisk Forlag, recenzja, „Euhemer”, nr 3, s. 131–133.

1970

Lévi-Strauss Claude, 1969, *Mysł nieoswojona*, tłum. Andrzej Zajązkowski, Warszawa, PWN, recenzja, „Studia Filozoficzne”, nr 3, s. 274–280.

1969

Wzór osobowy świętego w średniowieczu, w: *Moralność i społeczeństwo. Księga jubileuszowa dla Marii Ossowskiej*, Warszawa, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, s. 265–285.